60-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 16. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го СІЧНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 21, 1978 No. 16. VOL. LXXXV.

1918 – 22 СІЧНЯ – 1978

ДО УКРАЇНЦІВ НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ

ДО УКРАЇНЦІВ НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ

60 років тому, 22 січня 1918-го року, 4-им Універсалом Української Центральної Ради було проголошено і встановлено повну суверенність, незалежність і самостійність Української Народної Республіки, а рік пізніше Універсалом Директорії Української Народної Республіки проголошено також злуку, соборність усіх українських земель.

Агресія совєтської Москви й інших ворогів нашої суверенної державности не дали змоги закріпитися молодій українській Державі. Проте, трилітня війна за свободу і незалежність та боротьба всього українського народу аж по сьогоднішній день створили невмирущі традиції і дороговкази, які закликають усіх українців до ,,завершення розпочатого'', до відновлення вповні суверенної і незалежної та соборної української Держави, що існувала на українській території у формі демократичної Української Народної Республіки.

В день нашого великого всенаціонального Свята, Свята Державности, Свята Самостійности і Соборности, Державний Центр Української Народної Республіки вітає всіх українців на Батьківщині і на чужині та закликає їх не зневірюватися у ці тяжкі часи для нашої нації і продовжувати боротьбу за здійснення наших національно-державних ідеалів. Саме тепер — хоч які тяжкі є переживання українців на Батьківщині і які жорстокі переслідування не спадають на наших борців-патріотів в Україні — є всі познаки того, що імперія совєтсько-російського тоталітаризму починає хитатися і вже недалекий її упадок. А тоді ми відсвяткуємо в Києві нашу перемогу, наше Свято Державности, тоді буде відновлена держава українського народу, Українська Народня Республіка. З Божою поміччю ми переможемо!

Микола Лівицький — Президент Української Народної Республіки в екзилі
Микола Степаненко — Віцепрезидент УНРеспубліки в екзилі
Іван Кедрин-Рудницький — в. о. Голови УНРади і Президія УНРади
Теофіль Леонтій — Голова Виконавчого Органу і члени ВО УНРади

Мюнхен, січень 1978.

Уляна КРАВЧЕНКО

22 — СІЧНЯ

То не сон... Не сон... То ява!
То воскресла наша слава!
День відродження Держави!
То не мрія і не казка,
Ані вороженьків ласка,
Це грімке, могутнє: ,,Хочу"!
Голос ґенія Народу,
Що веде,... що рве в свободу,
Мов Богданова булава!
— Хочу! Землю знов єдночу!
Відбудую і руїну,
І трівку дам підвалину!
На цеглинах до будови
Герб кладу Володимира!
В мене міць, в живучість віра,
Прометея жар любови,
Геній я і Дух Народу!
У соборній цій державі
В руки сам беру булаву!

А в Софійському заграли,
Задзвонили срібні дзвони,
Як прочан жерці вітали...
Чисту жертву враз складали,
І на злуку присягали!

Будь спокійна, Україно!
Щастя, волі запорука
Є братів присяга — злука!
Будь спокійна, Україно,
Єдности Дух в нашій груди!
Дух той — В бій веде... на труди
Нам нова пора наспіла,
Змагань дні — до правди... діла!

Свято відновлення української незалежности в повіті Нассав

Гемпстед, Н. Й. (М. К.) . — В неділю, 22 січня 1978, в 4 год. по пол., в репрезентативній залі Парохіяльного Центру української католицької парохії в Гемпстеді при Юніондейл евеню в Юніондейл, відбудеться святкова Академія з нагоди 60-ліття проголошення Відновлення Української Державности.

В Академії заповіли свою участь: староста повіту Нассав Франс Т. Пурсел та представники різних етнічних груп. Святкову промову виголосить гість з Ню Йорку П. Байбак в українській мові, а в англійській мові представник молодого покоління І. Матлос. В мистецькій програмі між іншим беруть участь Пластовий Хор ,,Кобза'' з Пассейку та танцюристи п. И. Осененко при українській католицькій парохії в Гемпстеді і шкільна молодь.

Того ж дня в місцевих українських церквах в 10 год. рано будуть відправлені Служби Божі в намірениі українського народу.

Стараннням Відділу УККА повіту Нассав, що влаштовує цю Академію, відбулося передання українських прапорів для їх вивішення в цьому ж дні на будинках міських Управ у чотирьох місцевостях Повіту, мейори яких проголосили відповідними проклямаціями день 22 січня ,,Днем Української Незалежности''.

БЕРДНИКА ЗВІЛЬНИЛИ З В'ЯЗНИЦІ, КАЛИНЕЦЬ СПРОСТОВУЄ ЗАХАРЧЕНКА

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з попередніми нашими повідомленнями (тоді ще не підтвердженими), 12 грудня м. р. органи КҐБ заарештували голову Української Гельсінкської Групи Олеся Бердника. Тоді теж арештували двох інших членів — Петра Вінса і Левка Лук'яненка. Згідно з вістками, що тепер наспіли, Бердника звільнили по 15-ох днях затяжних переслухань. Тиждень пізніше випустили з КПЗ у Дарниці Петра Венса, де він вів голодівку. КҐБ продовжує переслухання різних громадян, а поодинокі члени Групи є під постійним наглядом і шиканами.

Серед самвидавних документів, які тепер ходять по руках в Україні та останньо продісталися на Захід, є заява Ігоря Калинця до ГУІТУ (Ґлавноу управлєніє іспрaвітельно-трудових учреждєній), з копією до редакції ,,Літературної України''. Калинець домагається, щоб йому та іншим в'язням ВС 389'36 в Пермській області дали необхідну лікарську допомогу. Він нав'язує до ,,Листа до редакції'' (тієї ж газети) В. Захарченка з 16 липня м. р., в якому той запевняє, що в'язні користуються якнайкращою медичною опікою. В. Захарченко був засуджений в 1972 році на 5 років ув'язнення за ,,антирадянську пропаганду й агітацію'' і перебував в пермському таборі ВС 389/35, але він заломався, ,,покаявся'' і його звільнили в 1976 році, безпосередньо після того, як, мовляв, його батьки, ,,старі віком колгоспні пенсіонери, звернулися до Верховної Ради УРСР з клопотанням про помилування''. Після того, як сказано, ,,Літературна Україна'' надрукувала листа В. Захарченка п. н. ,,Право бути чесним'', в якому він, накидаючись на своїх недавніх друзів І. Світличного, З. Антонюка, І. Калинця, С. Глузмана та інших, розхвалив ,,медичну допомогу'' в таборах. Про своїх колишніх товаришів недолі Захарченко писав:

,,Як потопаючий за соломинку, ці, з дозволу сказати, ,,борці'' (вони теж іменують себе ,,дисидентами'') хапаються за найменший привід, а коли немає ніякого приводу, то штучно створюють його, аби ще й ще раз випливти на каламутні хвилі буржуазних радіопередач, аби заявити про себе за кордоном, зажити собі слави ,,політичного'' капіталу.

Далі він писав, що ,,Ця група навіть вдається до фабрикування безпідставних заяв у різні інстанції, інтерв'ю, ,,відкритих'' листів до вигаданого друга на волі тощо.

Ці ,,документи'' буквально висмоктується з пальця. Наприклад, кілька разів писались заяви в різні інстанції про те, що в цій колонії начебто погане медичне обслуговування. Але насправді це не так. Поруч з ВТК—35 є двоповерхова лікарня, куди засуджених, які захворіли, кладуть аж до повного одужання. У зоні є медчастина, де вранці й увечорі приймає лікар і протягом усього дня чергує медсестра, кілька днів на тиждень приймає зубний технік, хворим подається медична допомога, видаються безплатно ліки. Під час мого перебування в колонії в лікарні було зроблено кілька серйозних операцій. Зокрема складну операцію на шлунку зробили засудженому І. Смирнову, операцію по усуненню грижі — І. Кандибі. Ці операції, як і інщі, пройшли вдало. Такі ретельні факти''.

Ці ,,ретельні факти'' спростовує Калинець. Він пише:

,,З 1 квітня до сьогоднішнього дня я находжуся в колонії ВС 389/36 ГУІТУ при Пермському облвиконкомі. Я, як і численні мої співв'язні, давно і даремно добиваюся від адміністрації колонії дати необхідну стоматологічну допомогу. Ми звертаємося до лікаря колонії усно, і до різних інстанцій на письмі, — і завжди без результату. В цей сам час радянська преса містить на своїх сторінках матеріяли,сперті нібито на достовірних фактах про прекрасну медичну обслугу в системі радянських політичних таборів.Так, в газеті ,,Літературна Україна'' з 16 липня 1977 року опубліковано лист колишнього політв'язня В. Захарченка, де наведено подібного роду ,,факти''. Прошу Вас забезпечити в'язнів колонії ВС—389/36 стоматологічною допомогою, згідно з сюжетною лінією опуса Василя Захарченка, який нині працює а жанрі пенітенціярної фантастики, трактованої як соціялістичний реалізм.

25 липня 1977

Ігор Калинець

Східня Німеччина атакує Хартію дисидентів

Західня Німеччина. — Пресові агентства інформують, що два тижні після поширення вістки про здогадну активність політичної опозиційної групи в Східній Німеччині, виникла гостра дискусія поміж урядами Західньої і Східньої Німеччини, що загрожує охолодженні відносин поміж цими двома державами.

Альберт Норден, член берлінського політбюра і керівник комуністичної пропаганди, відкинув факт існування дисидентської партії, як ,,фальсифікацію найчистішого ґатунку'', зазначуючи,що це зроблено цілево, — щоб дискредитувати уряд Східньої Німеччини, ,,вдарити в серце Комуністичної партії'' та зірвати детант.

Опозиційні матеріяли були анонімно надруковані в журналі ,,Дер Шпігель'', газеті Західньої Німеччини. Не важливе зрештою, з якого джерела ця вістка походить, а важливим є те, що в ній сказано, що дисидентська група зорганізувалась внутрі партії, осягаючи такий ефект, якого побоювався А. Норден. Виказуючи екстремну нервозність, Комуністична партія припинила східньо-західні контакти, погрожуючи дальшими переслідуваннями.

В останніх кількох днях, уряд Східньої Німеччини не дозволив на в'їзд лідерові опозиції у Західній Німеччині д-рові Гельмутові Колеві та іншим політикам з Бонну, обвинувативши кореспондентів із Західньої Німеччини, що вони є працівниками розвідчої служби, й у відплату за це замкнув у Східньому Берліні бюро журналу ,,Дер Шпігель''.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР: СТАН УНІЇ Є ДОБРИЙ... РАЗОМ МИ МОЖЕМО ПОРУШИТИ ГОРИ

Вашінгтон. — ,,Військово, політично, економічно і в дусі стан нашої Унії є добрий" — зачав президент Джіммі Картер своє перше річне послання про Стан Унії, а закінчив його ствердженням, що ,,разом ми можемо порушити гори!"

Президент Картер виголосив своє послання про Стан Унії на спільній сесії Конґресу ЗСА в четвер, 19-го січня в год. 9-ій вечора і це послання передавали радіо і телевізійні станції в цілій країні. Під час своєї промови Президент кілька разів срверджував зобов'язання Америки щодо прав людини, як в самій Америці, так і в цілому світі. ,,Світ мусить знати, що Америка не поступиться в обстоюванні прав людини" — сказав Президент.

Починаючи своє послання, президент Картер жартівливо пригадав, що рік тому він, після інавґурації, ішов пішком з Капітолю до Білого Дому і від того часу старається ,,щадити енергію", очевидно мавши на думці енерґетичну проблему в Америці, якій він присвятив багато уваги. Говорячи про економічний стан країни, Президент заповів зокрема зменшення податків в цьому році на 25 більйонів долярів, з чого 17 більйонів припаде на поодиноких платників податку. Говорячи про внутрішні справи, Президент зокрема згадав про започатковану вже реорганізацію екзекутивної ділянки Уряду, заповівши також створення окремого Едукаційного департаменту.

В закордонній політиці Президент підкреслив три головні проблеми, які сьогодні є в доброму стані та які матимуть і в майбутньому головну увагу Уряду, а це: оборона країни, світовий мир і світова економічна стабілізація. Говорячи про мир, Президент зокрема зупинився над можливостями історичного замирення на Близькому Сході.

Відносно американсько-совєтських відносин, Президент згадав про розмови і переговори з виразним бажанням обидвох сторін довести до стабілізації взаємин.

Говорячи про внутрішні і закордонні справи, президент Картер постійно підкреслював принципи моралі. що зокрема відноситься до прав людини, та потребу єдности і співпраці між обраними і виборцями, між урядом і народом. ,,Разом ми можемо порушити гори!" — закінчив президент Картер своє послання про Стан Унії, згадавши раніше ще про померлого з кінцем минулого тижня ,,найбільш любленого американця" сенатора Гюберта Горейшія Гомфрі та залишену в спадщині його головну прикмету: радість життя та непохитну віру у майбутнє.

Президент Джіммі Картер виголошує своє перше послання про Стан Унії

Вілліям Вебстер — новий директор ФБІ

Вашінгтон. — Найменуванням Вілліяма Вебстера на пост директора Федерального Бюра Інвестиґацій (еФБіАй) уряд президента Картера закінчив довгий і частинно контроверзійний процес розшуку за відповідним кандидатом на це становище. В. Вебстер, якому 53 роки, є суддею апеляційного суду в Ст. Люїсі. Його найменування офіційно проголосив генеральний прокуратор Ґріффінн Белл в четвер, 19-го січня. Згідно з речниками Білого Дому, Вебстер погодився прийняти найменування на повну 10-літню каденцію. Урядові кола сподіються, що Сенат ЗСА затвердить найменування.

В. Вебстер є уродженцем Ст. Люїсу, де й закінчив початкову і середню освіту. Опісля студіював в Амгерст коледжі, а правничий диплом здобув у Вашінгтонському університеті в Ст. Люїсі. Ідеологічно він опреділений республіканець. Свою правничу кар'єру він почав на пості федерального прокуратора, опісля працював продовж 10-ох років в приватній фірмі, а в 1971-му році був назначений на становище федерального окружного судді президентом Річардом Ніксоном, який в 1973-му році підніс його до становища голови окружного апеляційного суду.

Вілліям Вебстер

Його приятелі по професії уважають, що вибір Вебстера є добрим, а його знання федеральної системи судівництва і законів значно причиниться до успішної праці Федерального Бюра Інвестиґацій, яке в останніх роках попало під обстріл преси та стрінулося із закидами незаконної діяльности.

Під цю пору становище директора ФБІ займає Кларенс Келлі, колишній заступник і наслідник покійного Едґара Гувера. Келлі займатиме цей пост до 15-го лютого, зголосивши раніше свою резиґнацію.

Міністер оборони СССР прибув до Етіопії

Нейробі, Кенія. — Згідно з інформаціями сомалійської розвідчої служби, до Етіопії потаємно прибув міністер оборони СССР маршал Дімітрій Устінов і у столиці Етіопії, Аддіс Абабі відбув довшу нараду з високими старшинами етіопійської армії та зустрінувся на довшій розмові з міністром оборони Куби, Раулем Кастром. Ця інформація підтверджує раніші поголоски, що Совєтський Союз і Куба з допомогою Етіопії й інших комунізуючих країн, зокрема Анголі, плянує висадку сухопутніх і морських сил в Сомалії, щоб примусити її припинити воєнні дії проти Етіопії, а може навіть встановити там прокомуністичний уряд.

ПЕРДБАЧАЮТЬ ПРОДОВЖЕННЯ БЕОҐРАДСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Београд, Югославія. — Ройтер інформує, що після святочної перерви делегати знову з'їхалися до Београду, щоб продовжувати наради Европейської Конференції для справ безпеки і співробітництва, бо, як заявив голова американської делегації, амбасадор Артур Ґолдберґ, Конференція, крім випрацювання кінцевого комунікату і назначення нової зустрічі 35-ох країн, має ще багато справ до полагодження, зокрема справи, пов'язані з обороною прав людини в різних країнах світу, головно в Совєтському Союзі й інших комуністичних державах Східньої Европи; фіналізація справи політичного і військового детанту, господарської співпраці, торгівлі, ситуації в районі Середземного моря тощо. Згідно з ранішими плянами, Конференція в Београді мала закінчитися ще в грудні минулого року. Сьогодні говориться вже про березень 1978 р., але політичні спостерігачі твердять, що ледви чи організатори Конференції зможуть додержатись реченця закінчення, бо ще понад 100 різних справ треба розглянути. З'єднані Стейти Америки пропонують закінчити другу фазу Европейської Конференції довшим підсумуванням того,що було досі виконане з Гельсінкської угоди членами учасницями, а що було зіґноровані. Делегати ЗСА особливо наполягали, щоб була зроблена оцінка ґуманітарних справ ,,Третього кошика'' Гельсінкської Декляраціï. Однак багато західніх представників уважають, що Совєтський Союз і його сателіти ніколи не погодяться на таку оцінку, яка, очевидно, вдаряла б їх в першу чергу. В часі святочної перерви західні делегації відбули наради з членськими державами НАТО і Европейського Економічного Ринку та випрацювали спільні напрямні, які, на їх думку, повинні бути включені до кінцевого Акту Беоґрадської наради.

Америка турбується долею бездольних втікачів в Азії

Лямсінг, Тайленд. — Патришія Деріян, асистент державного секретаря в справах прав людини, відвідала табір в'єтнамських втікачів в цій країні під час своєї обширної поїздки по Далекому Сході у підготові до свідчень перед конгресом ЗСА в справі допущення індокитайських втікачів до цієї країни.

Продіставшись заболоченими стежками до одного з таборів втікачів та перевіривши умовини їхнього життя в ньому, П. Деріян заявила із зворушенням: ,,Немає сумніву, що цих тисячу осіб, які живуть в шопах з трави, слід забрати звідсіля якнайшвидше''. Одначе, здаючи собі справу з вразливости і контроверсії, які оточують питання індокитайських втікачів та їх переселення до ЗСА, П. Деріян відмовилася від специфічних коментарів в цій справі. Відвідавши раніше два табори для втікачів з Ляосу, вона підкреслила конечність обговорення справи їхнього переселення з урядами інших держав вільного світу.

Патришія Деріян

Цей погляд поділяє конгресмен Джошуа Айльберг з Філядельфії, який очолює підкомісію судівництва в Палаті Репрезентантів ЗСА, що розглядає переселення індокитайських втікачів і перед якою П. Деріян свідчитиме у вівторок, 24-го січня. Уряд президента Картера плянує звернутися з пропозицією

(Закінчення на ст. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Українське самовизначення

Цієї неділі, 22-го січня 1978, сповняється 59 років з дня найповнішого українського самовизначення: проголошення в тому дні 1919-го року злуки всіх українських етнографічних земель в одну, ні від кого незалежну, самостійну і соборну та народноправну Українську Державу. Це остаточне українське самовизначення попередили два інші акти рік раніше, отже 60 років тому: здійснення волею і силою українського народу та проголошення словом Четвертого Універсалу Української Центральної Ради державної незалежности і суверенности Української Народньої Республіки в Києві і таке ж здійснення Листопадовим Чином у Львові державне самовизначення Західньої Української Народньої Республіки.

Крапка! Все, що сталося пізніше і що діється сьогодні, є суцільним насильством над волею єдиного господаря української землі, українського народу. Цього факту не змінять і не можуть змінити жадні фікції, що їх для замилюванню очей та обману народу і світу творить розбишака-окупант, не можуть їх у принципі змінити жадні коньюнктурально-тактичні „реалісти". Четвертим Універсалом та Листопадовим Чином 60 років тому і Актом Злуки 59 років тому український нарід найповніше й найавторитетніше сказав своє слово та цим словом і рівночасно ділом найповніше та раз на завжди самовизначився. Так цьому і бути!

Важливе, щоб ми це мали на увазі і це самовизначення всіми нашими силами та всіми доступними нам засобами і ресурсами обстоювали. Щорічне відзначування роковин цього українського самовизначення нам в цьому допомагає, дає нам до цього добру нагоду.

Кожний нарід має такі історичні дати, що їх завжди пам'ятає, їх відзначає і ними живе. Ми в Америці маємо 4-то Липня і тепер уже маємо і наш „День Української Незалежности", що його від років проголошують губернатори поодиноких стейтів та багатьох американських міст. І навряд чи є якесь інше „чуже" свято, яке так дуже відповідало б американському Четвертого Липня. Завдяки американському самовизначенню Четвертого Липня двісті і два роки тому, З'єднані Стейти Америки стали найвільнішою й тому наймогутнішою та найбагатшою країною, а їх нарід найщасливішим в світі. Не інакше було б з Україною та українським народом, якщоб новітнє українське самовизначення 22-го січня 60 і 59 років тому не було так брутально заперечене імперіялістичним розбишацтвом сусідів, що опісля обернулося в трагедію і для них самих. Тому то і здійснення того українського самовизначення з-перед 60 років є в найкращому інтересі як самого українського народу, так і його сусідів та всього світу.

Пригадаймо собі це з нагоди теперішніх роковин цього самовизначення та поновімо тверду постанову жити і працювати для його остаточного здійснення.

Пропаганда і дійсність

Нещодавно Владімір Буковський, виступаючи на парадному обіді в Ню Йорку, влаштованому в його честь Американською Федерацією Праці — Конгресом Індустріяльних Організацій, заявляв, що в СССР протягом 60 років його існування прийшло до величезного наверствування брехонь, а урядова пропаганда, апробована і субсидіювана партією і урядом, стала засобом обдурювання народних мас в самому Совєтському Союзі та поза його кордонами. Ці безсумніву правдиві слова колишнього совєтського дисидента і в'язня численних тюрем, концтаборів і психіятричних заведень, якого Москва виміняла за комуністичного лідера Чіле Люіса Корвальяна, особливо приходять на думку, коли читати совєтську пресу і в ній рації статтей, інформаційних заміток та трактатів про мир, який ніби то існує виключно завдяки „мудрій політиці" Комуністичної партії Совєтського Союзу і комуністичних партій інших країн, зокрема завдяки проводові генерального секретаря ЦК КПСС і голови Верховної Ради СССР Леоніда Брежнєва. Очевидно, совєтські автори ні словом не згадують, що рік 1977 був радше роком воєнної напруги, роком посиленого в першу чергу совєтського зброєння, що в свою чергу викликало зброєння інших держав і військових бльоків, роком політичних і мілітарних конфліктів, які розшарпували, наприклад, африканський континент, спричинили війну між Сомалією і Етіопією, збільшення кубинських і навіть совєтських військових контингентів в Анголі й Етіопії, які користуються масовими доставами совєтської зброї і розпалюють все нові й нові льокальні війни на чорному континенті. Не краще виглядає ситуація на Близькому Сході, помимо ведених переговорів між Єгиптом і Ізраїлем, бо в сусідньому Левані постійно гинуть люди, а мирні заходи президентів Картера і Садата натрапляють не трудноці з уваги на становище Палестинської Визвольної Організації, знову сильно піддержуваної морально і матеріяльно Москвою, яка не припиняє своїх терористичних акцій і відкритої війни проти ізраїльських прикордонних військ.

Позірно на світі ніби то панує мир і великі супертуги, З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, не заангажовані у воєнних конфліктах, але „завдяки" совєтській зумисній і злобній пропаганді, доставі зброї багатьом країнам і групам та висиланні у різні країни світу своїх військових дорадників, у світі панує радше вічний стан напруги і воєнної готовости, який з'їдає більшу частину державних бюджетів країн, бо ніхто сьогодні, навіть маленька Фінляндія, не хоче бути жертвою совєтського традиційного імперіялізму, який усі свої сили спрямовує для загарбання ще вільних народів.

Політика розр'ядки, детант — все це тільки прикриття комуно-московських імперіялістів на шляху до досягнення остаточної мети. А втім, про це сьогодні говорять вже не тільки антикомуністи, але і члени комуністичних партій на Заході. Наприклад, передовий член французької Комуністичної партії Жан Аленштайн, який є заступником директора Інституту з питань вивчення та дослідження марксизму при ЦК французької Компартії, називає СССР ворогом розр'ядки і агресивною потугою, яка загрожує свободі народів і людини.

Тому не маючи чим чванитись совєтські „миролюбці". Радше вони повинні застановитися, що старі кольоніялізми і імперіялізми догоріли навіть на чорному континенті і така доля чекає комуно-московський імперіялізм, який вже почав хитатися у своїх основах, не маючи твердого оперття, бо навіть власний нарід, не говорячи про численні поневолені Москвою народи, починає відмовляти йому піддержки, а збанкрутовані ідеї комунізму не зможуть вже врятувати імперії від упадку.

ВІД НИНІ УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА СТАЄ САМОСТІЙНОЮ...

АКТ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

„Український Народе! Твоєю силою, волею, словом, утворилася на українській землі свобідна Українська Народна Республіка. Здійснилася давня мрія Твоїх батьків, борців за волю й право робучого люду! Та в трудну годину народилася воля України. Чотири роки жорстокої війни обезсилили наш край і нарід. Петроградський уряд народних комісарів виповів війну Україні. Ми, Українська Центральна Рада, робили всякі заходи, щоб не допустити до братовбивчої війни двох сусідніх народів, але петроградський уряд не пішов нам назустріч і веде дальшу криваву боротьбу з нашим народом і Республікою. Крім цього петроградський уряд проволікає заключення миру й закликає до нової війни, називаючи її „святою". А щоб ні російський, ні ніякий інший уряд не ставив Україні перешкод в установленні того бажаного миру, для того, щоб повести свій край до ладу, творчої праці, закріплення революції й нашої волі, ми, Українська Центральна Рада, оповіщуємо всім громадянам України: Від нині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу. З усіми сусідніми державами, а саме Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною й іншими ми бажаємо жити в згоді й приязні, але жадна з них не може вмішуватися в життя самостійної Української Республіки".

ВІД НИНІ ЗЛИВАЮТЬСЯ В ОДНО...

АКТ ЗЛУКИ І СОБОРНОСТИ

„В імені Української Народньої Республіки проголошує Директорія всьому українському нарoдові велику подію в історії нашої української землі:

Дня 3 січня 1919 р. в місті Станиславові Українська Національна Рада Західньо-Української Республіки, як представник волі всіх українців бувшої Австро-Угорщини і як найвищий їх законодатний орган, святочно проголосила з'єднання Західньо-Української Народньої Республіки з Українською Придніпрянською Народною Республікою в одну суверенну Народню Республіку.

Вітаючи з великою радістю цей історичний крок наших західніх братів, Директорія Української Народньої Республіки рішила прийняти до відома це з'єднання і ввести його в життя згідно з умовами, які означено в ухвалі Української Національної Ради з дня 3 січня 1919 року.

Від нині зливаються в одно віками відділені одна від одної частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і придніпрянська Україна в Одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили й за які вмирали найкращі сини України. Від нині є тільки одна незалежна Українська Республіка. Від нині український Народ, звільнений могутнім пориром своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної незалежної Української Держави на добро і щастя українського народу".

НА СОФІЙСЬКОМУ МАЙДАНІ...

(Уривок)

На Софійському Майдані рожевіє ранок.
Зайнялась промінням булава Богдана.
Безлюдно, тихо.
Лиш пророчо мріє,
Мріє майбутнім давній храм Софії.
У повітрі знов бринять Універсали,
Що їх читатимуть так, як колись читали:
— „Правда і воля від Сяну до Дону!"
І світ задрижить під ударами дзвону.
Ще мить... Вийдуть із домів у школу діти.
Привітає їх незнаний вітер.
І нестиме невидана туга —
На київських горбах, у київських яругах...
Ще мить... На на майдані майбутнє дзвенить.
Наливається в душу дитині.
Ще лиш хвилина! —
І прорветься, як весною ріки:
— Самостійна, Соборна — навіки!

Леся ХРАПЛИВА

ПАМ'ЯТАЙТЕ САМІ ТА ПРИГАДАЙТЕ ІНШИМ

Іміграційна й Натуралізаційна Служба пригадує всім мешканцям ЗСА, які не є американськими громадянами, що вони протягом січня зобов'язані зареєструватися, зголосивши свої адреси цій Службі. Формулярі можна одержати в кожному поштовому уряді, а також у всіх бюрах Іміграційної і Натуралізаційної Служби.

Іван Світ

Я НЕ ВІРЮ...

Минулого року на сторінках нюйоркського російського щоденника „Новое Русское Слово" появилася стаття Л. Тарасюка на тему — „Деякі ілюзії і реальності", що заторкнула питання дальшого існування Російської совєтської імперії та взагалі т. з. питання, що буде з Росією? Після появи тієї статті у кількох числах з продовженням, почалася дискусія.

Дискусія почалася і поволі вмерла, але в основному головної маси т. з. „російської еміграції" вона не зачіпила, бо вона того часопису не читає. Частина тієї еміграції читає свої органи, тижневики, або взагалі нічого, бо живе поза впливами т. з. культурної частини того суспільства.

Цікавим тільки є те, що поява дисидентів та приплив нових емігрантів, головне жидів, не спричинилось фактично до оформлення нової еліти, яка могла б говорити або дискутувати над проблемами т. з. „Нової Россії". Є тільки дві групи серед сучасної московської еміграції в Америці, які виявляють інтерес до майбутньої долі Росії: це є залишки старої еміграції, що прийшла сюди після закінчення Громадянської війни та краху „белого движения", що в'яжеться з подіями на „Юге России", себто армії денікінської та врангелевської і почасти диктатура адмірала А. Колчака.

Друга група є досить чисельна і досить різнородна своїм національним складом. Це ті, що приїхали на заробітки до Америки і тут залишилися. Треба згадати, що серед них було багато закарпатців, т. зв. угрорусів, які у більшості залишилися у рамках Російської Православної Церкви.

Між цими двома групами є чисельна жидівська еміграція, яка втікала від переслідувань за царських часів, і остаточно треба згадати досить чисельну політичну еміграцію, частина якої була добре освічена та приймала активну участь в боротьбі за ліквідацію большевизму й одночасно відновлення „Великої России", отже у переважаючій більшості з монархічним забарвленням, що досі зберігає всі атрибути імперії.

На цьому тлі розвивалася та дискусія, започаткована статтями Л. Тарасюка, і тому майже всі опоненти його статтей орудували аргументами, які існували від царя Миколи 1...

Підсумки, що їх зробив у своїм огляді В. Гут-Кульчицький у „Свободі" ч. 260 та 262, дають добру картину, що сталося в тій дискусії. Він закінчив свою статтю висновком, що фактично серед російської еміграції не існує різниць в поглядах. Ми додамо, що є тільки мрія позбутися большевизму, „анти-руской" кліки, що засіла в Москві, і тоді все буде готове для відродження „Великой России".

З таким заключенням можна погодитися, але тут є тільки частина правди, бо, як писалося в одній статті в тому ж щоденнику, російська еміграція не зуміла й можливо ніколи не зможе змінити своїх основних поглядів в оцінці минулого Росії та її майбутнього, вона не навчилася від минулих подій. Треба бо дуже глибоко простудіювати історію останніх пару століть царської росії і тоді кожному стало б дуже ясно, що большевизм виріс з роздвоєння т. з. „русской души", про яке промовисто писав в своїй книзі „Две России" А. Салтиков. Книжка була видана в Мюнхені в 1923 році і дуже рекомендуємо авторам дослідів причин появи большевизму познайомитись з цією вартісною книжкою.

Нам довелося майже 30 років прожити в країнах, в яких були великі скупчення московської еміграції та де вона мала свою дуже широку сітку часописів, як напр. в Харбіні, де їх було 7, в Шанхаї було 4, а один час навіть 8 періодиків різних напрямків, але в них були тільки відтінки пасивного або ще рідше прихильного відношення до нас українців, зокрема в тих періодиках, власниками яких не були росіяни — в одному випадку жиди-вихрести, а в другому видавцем був китаєць, а редактором якого був відомий вчений-журналіст Всеволод Іванов, який використав коротку Історію України М. Грушевського для своєї студії „Ми" — евразійського напрямку. Потім, той самий В. Іванов пішов на співпрацю з большевицьким часописом у Шанхаї та виїхав до „Росії".

Серед інтелігентної верстви тієї еміграції в Китаї ми знали тільки одиниці, які могли спокійно говорити про український „вопрос", а їх преса вся була ворожа, включно до провокативних статтей, а поширений орган Російської фашистської партії — „Наш Путь" в Харбіні за весь свій час вів безперервну війну проти українців та мав піддержку в японській владі. До речі, у Шанхаї виходив також часопис-щоденник — „Новое время", яким керував капітан жандармерії — Курокі...

Щобт насвітлити відношення тієї російської маси до нас, українців, в різні часи, наведемо декілька яскравих прикладів.

Коли Україна переживала велику катастрофу штучного голоду в 1932—33 роках, „Правда" (московська) з датою 22 червня 1933 р. писала багато з приводу призначення Постишева й видрукувала його промову, присвячену положенню в Україні, де він твердив, що в Україні „партійна чуйність заглухла і шкідливі елементи контрреволюції знайшли собі широке поле для діяльности", що „на важливих постах засіли петлюрівці, агенти чужинецьких розвідок, які запустили глибоке коріння в окремих установах...такі шкідники, як всі Яворські, Бадани, Максимовичі, Ерстенюки, Шумські, Солодухи та ін. ...", що „не один раз піднімали питання про відірвання України та створення „Соборної України" з допомогою різних Петлюр...".

Виступи Постишева знайшли відгуки в московській пресі закордоном. Наприклад, праве монархічне „Возрождение" в Парижі в ч. 2955 писало, що діяльність Постишева, Кагановіча й Косіора та їх терор супроти української еліти є направлений для збереження імперської Росії.

Цей виступ „Возрождения" дав можливість іншому сталінському сатрапові, Любченкові, який на партійному з'їзді в Харкові заявив: „досить сепаратизмів! Соціялістична і культурна політика мусить бути спільна для обох братніх народів..." Коли ж виступив Валерій Поліщук зі заявою, що Кубань мусить мати свої українські школи та інші установи, бо то є українська земля, тоді на цю заяву дуже гостро зреагувала „Комсомольська Правда", називаючи Поліщука зрадником совєтських народів.

Отже, „не било, нет..." продовжувалося. Тепер виникає питання, чи зайшло багато змін за 60 років, які пройшли після революції 1917 р.? Можемо сміло говорити, що жадних кардинальних змін немає. Правда, є декілька осіб серед московської інтелігенції, які розглядають сьогодні український „вопрос" у правдиво освітленні, але і серед них бракує належної оцінки процесів в розвитку взаємин між народами в СССР та, зокрема, дійсно правдивої оцінки обмосковлення народів, яке переводить сучасне керівництво совєтської комуністичної московської імперії.

Ця русифікація вперто переводиться, але її не хочуть бачити провідні кола московської еміграції тут, в Америці, та в інших країнах вільного світу. Вони її не рахують нормальним явищем, бо на їх думку це є нормальне, як наприклад процес переходу етнічних груп в Америці на англійську мову...

Очевидно, що в сучасному положенні в Совєтському Союзі українці не можуть вести відкриту боротьбу проти московсько-

(Закінчення на ст. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ДІРА В ПЛОТІ

Просто таки до сліз зворушила мене та схвилювала дорога товаришка пера, Іванка Савицька, своїм різдвяним споминому в 4-му числі „Свободи" п. з. „Одна година в кримінalі". Якби командант поліції в таборі „Орлик" в Берхтесгадені, покійний Карло Малий, був досі живий, то напевно і йому прикро було б сьогодні читати ці рядки, написані рукою розжалобленої таборянки, яка в саме навечер'я Різдва Христового мусіла просидіти годину часу в Івановій хаті, або „на вежі", як у нас, в таборі, говорили. Може й він сам, командант Карло Малий, не посилав на позицію цього молоденького публіциста, що заарештувала пані Іванку, коли вона протискалася крізь шпарину в плоті за 5-им бльоком, замінявши в бавовни баньку молока для малого Ромчика... Може година часу за решіткою не така-то вже страшна і довга кара, але голодна дитина, години довжаться тижнями, якщо не місяцями.

Які там не були б важкі переживання авторки різдвяного спомину, великою її заслугою є те, що вона увіковічнила цю шпарину або діру в плоті в українському красному письменстві. Звичайно, шпарина була нелегальною, але ж вона служила для добра народу! А таборова поліція бачила її тоді, коли хотіла бачити, а коли не хотіла, то примикала око. Може в подруги Іванки Савицької був просто той „пех", що вона не належала в таборі до урядової партії?...

Так чи так, з діри в паркані за 5-им бльоком користало півтабору, а служила вона вигідним входом і виходом не лише українському жіноцтву, що вело вимінну торгівлю з автохтонами, але й користали з неї залюбки закохані пари, що умовлялися на рандки за табором. Туди теж проходив „шорткат", — як ми тоді казали б, — на таборову плаху над річкою. Кажуть, що великий наш мислитель, він же мешканець табору „Орлик", сл. п. д-р Микола Шлемкевич, який „виходжував" свої філософські есеї маршуючи довкола табору, поборював спокусу в паркані тим самим способом, що спраглений Сократ поборював спрагу: підходив до щілини в плоті і, постоявши хвилину перед отвором, обертався енегійно на п'яті і з піднесеною головою покидав табір легальною дорогою, попри згадану вежу...

Як колишні громадяни того самого Ді-Пі табору, ми удвох з пані Іванкою могли ще не одне цікаве сказати чи написати про інші ходи в таборі „Орлик", але почекаємо з цими нашими споминами аж до регіонального з'їзду „орликівців", —дай, Боже, щасливо його діждатися!

Ікер

М. Ковшун

ЗАГЛУШЕНИЙ РЕКВІЄМ НАЦІЇ

ДО 45-РІЧЧЯ ВЕЛИКОЇ ГОЛОДОВОЇ ОБЛОГИ УКРАЇНИ

„Великі політики Світу й мудрі дипломати зрозуміють голодову трагедію українського народу, мабуть, тільки тоді, як їхні власні діти вмиратимуть з голоду".

(З промови Ігоря Гузенка під час зустрічі українців на оселі „Київ" біля Торонта.)

Збурена юрба гнала бруком міста. Рикала, вищала. Вимахувала парасолями. Шпурила камінням. Стрясала п'ястуками. Здавалося, хвилина, мить, і жертву розметуть у пазурях дикого ревища. Але якимсь чудом вона врятувалася, втекла.

Це була жінка, акторка, що мала чорну дитину. Їй не було місця серед білих. Всюди її гонять, переслідують, загрожують. Вона втікає з країни Вашингтона в Совєтський Союз. Тут її приймають з палкими обіймами. Дістає працю в державному цирку. У нових обставинах вона розквітає, як квітка. Навколо себе бачить усміхнені обличчя, чує ласкаву мову, відчуває братерську приязнь і теплоту. Тут вона зближається з героєм цирку — молодим, стрункім ясноволосим красенем. Акторка вщерть сповнена щастя. Нестримною радістю бринить кожне її слово, рух. Щасливим усміхом, блиском ясних очей вона вдячно обдаровує кількатисячну публіку. У хвилини найвищої напруги, коли героя вилітає з жерла циркової гармати, чорна дитина мандрує з рук у руки серед глядачів. Кожний тягнеться, рветься до дитини, хоче взяти до себе, усміхнутись до неї, попестити, пригорнути, поцілувати, а дитина спокійно засинає щасливим сном на руках у глядачів.

Трюк за трюком циркових акробатів запалює публіку. Щастям розпирає груди. Усім тісно серед мурів цирку. Їх пориває на простір, на волю, і вони нестримним потоком ринуть на вулицю міста. Сплітаються руки на всю широчінь бруківки. Твердо вибиває крок. Буйні чуприни їм метляються на вітрі. З опромінених сонцем їх лиць прискає сміх. І пісня звитяжна лине просторами в світ...

Как невесту родину мы любим,
Бережьом, как ласковую мать...

Глядач Світу в екстазі. Долоні горять від оплесків. Душа захлинається від напливу збурених почувань. Ось воно — Ельдорадо! Країна щастя, радощів, свободи!!

Я другой такой страни не знаю,
Где так вольно дышет человек!...

Чи ж узнає коли оцей Глядач Світу, засліплений цирковою вигадкою, що саме у ці роки, як Москва накручувала кінофільм „Цирк" з фальшивою історією про актрису з чорною дитиною, широкі шляхи України були вкриті мільйонами не вигаданих, а справжніх матерів і дітей, голодом нелюдським вигнаних із сіл. В негоду і сльоту, обшугувані морозами, віхолою, вітрами, з дитям за руку або за плечима вони брели до міста виблагати собі десь хліба... Свого...Власного...Із рідної землі, та зрабованого зайдою-убивцем. Падали на колії далеких залізниць. Заклякали в студінь. Пролізали у вагони, як зачумлених, охороні з кокардою-зорею на лобі викидали з потягів. На сніг, на холод, на смерть. Батьків, жінок, дітей. Колишніх хліборобів, що з власних рук мільйони світу годували, наче з цвинтариша у рам'ї свит на вокзалах страшним привиддям уповзали до пристанційних заль. Мовчазні, кволі, без проблиску на лицях, без поруху в душі, прозорости в думках. Тільки в очах іще сльозилось їм одне живе благання: — Хліба!...Мукою смерті ломило кості їм, вгиналися в колінах. Падали на цемент попри стіни. Підлави заповзали. Окляклим доторком обік сусіда намагались увібрати в себе скалочку тепла. Спочить, заснути, щоб на ранок багатьом із них уже не встати.

Чи взнає Глядач Світу, що в рік накручування „Цирку" білі матері робились чорними від пороху з вітрами, від безхліб'я, від розпачу некучою на бездоріжжі? Як рвали на собі завчасно посивілі коси? Як кидали біля харчівень малих дітей, а самі нишком утікали в пошуках рятунку, губилися, вмирали, а з ними губилися навіки й імена дітей?...

Чи знає Глядач Світу, як новітні Валієви-убивці в проклятi роки смерти із книжок і преси витравили жахливе слово — голод?... Як по шпиталях причину незчисленних жертв управляли в рамках мудрих слів з латини?... Як поети, здушивши з страху совість у душі, складали панегірики на честь тирана?... Як музики з пісень убивцю прославляли... Як серед дітей з кущами квітів у руках, радісних, щасливих, малярі ховали під мазками барв спотворене обличчя ката, або надавали нелюдові в творі батьківської доброти й любови з Свєтланою у себе на колінах?...

Таж Гамількара, воєводу древніх Картаген, що в жертву молохові спалював дітей, не прославляли так, як упиря кривавого із Кремлю.

Де ж ти, Прокуроре Світу?... Оборонче гідности людської і свободи? Оборонче гуманізму, конституційних прав, законів?... Коли стереза ти споглянеш зором з глибини сумління світового на пекло Дантівське не в образах уяви, а справжнє, на землі?... Де законом беззаконня сили земні перетворили на злодіїв, що з труду власного, окропленого власним потом, крадуть жменю збіжжя дітям на прокорм... Де з легкої кавалерії убивці зі сторожових веж пристрілюють голодом припечених за колосок в устах.

Коли ж?!... Коли, Вселюдський Судде, посадиш на лаву криміналу переступників заповідів Божих, у скрижалях укарбованих одвічних? Коли знесеш катівський меч, що хижо смертю над народом, що скував печаттю страху

(Закінчення на ст. 3-ій)

Продовження статті Богдана Певного: „Від сюжету до стилю„ в черговому числі.

Америка турбується долею...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

до конгресової підкомісії, що дозволити на переселення до ЗСА 7.000 тисяч індокитайських втікачів. Конгресмен Айлберг вніс законопроєкт, згідно з яким число цих втікачів мало б бути обмежене і апробоване цілим Конгресом ЗСА.

В Азії під цю пору перебуває понад 100,000 втікачів з комуністичних країн. Їх число зростає, особливо з В'єтнаму і Ляосу. Деякі перенаселені та економічно слабі країни Азії не допускають втікачів, змушуючи їх проживати на провізорично зроблених човнах та тинятись бездомно по численних багнистих річках.

Раніше П. Деріян відвідала Філіппіни, Сінгапур та Індонезію, де відбула ряд зустрічей з представниками урядів та з опонентами правлячих властей. Їй було дозволено зустрінутись з політв'язнями у в'язницях. В розмовах з урядовцями П. Деріян постійно наголошувала конечність пошанування основних прав людини і заявила, що після повороту до ЗСА вона подасть обширний звіт президентові Картерові про стан прав людини в цих країнах.

„Склянка води" у Вашінґтоні

Стараннями жіночої Секції при Об'єднанні Українців Вашінґтону 30-го жовтня м.р. в театральній залі відбулася довгождана вистава п'єси „Склянка Води" (Є. Скріба переклад з французької мови Юрія Шереха/ у виконанні студії Лідії Крушельницької.

Українці Вашінґтоні і Балтимору безмежно вдячні тим, які своєю виставою принесли нам, у наш, голодний на мистецькі імпрези, Вашінґтон, подій давноминулих перипетій, які відбулися /а може і ні?/, колись в англійському королівстві.

У цю „Склянку Води" здається, легку по назві, але тяжку для виконання річ, вкладено багато праці багатьох людей; молодих артистів, режисера, оформлювачів сцени, майстрів по виготовленню костюмів і багато інших — і за це їм всім належить наше глибоко признання і вдячність!

Слава всім, хто в сьогоднішній час, не шкодуючи своїх сил, здоров'я і часу присвячується такій величній і шляхетній справі, як театр, і вихованні молоді в служінні чарівній Мельпомені!Вся вистава — і молоді артисти, які добре справилися із своїми ролями, і блискуче виконані костюми, і мистецькі світляні ефекти, хореографія і кінцеві музичні картини — все це справило дуже добре враження на глядачів — а хто не був присутнім — хай пошкодує... І хоча та може повного змісту дій і окремих осіб не всі зрозуміли, але то дрібниці ... Ну були колись якісь закохані пари в королівстві Англії, якість шарлатини і круті при дворі, чесні і нечесні громадяни — та хіба то тільки в Англії?... Було воно, і є ...І скрізь, і всюди, і мабуть, завжди буде! Чи не правда?

Спасибі, що завітали до нас з далекого Ню Йорку і потішили нас своєю юністю, своїм молодечим запалом, і відданістю своїй музі!

Заслуження признання і подяка належить нашим вашінгтонським бджілкам — працьовитим паням нашого об'єднання і голові Секції. Юлі Ломацькій, за працю, яку вони вклали в здійснення їх же власного задуму — піднести кожному з нас ту чудову „Склянку Води" в той осінній день, що горів довкола бурштином листя, що спадало з дерев.

Марія Іванченко

Президент повіту Квінс підписав Проклямацію Дня Української Незалежности

Ню Йорк. — У вівторок, 17-го січня ц.р., президент повіту Квінс Доналд Манес підписав у приявності багатьох представників українських і українсько-американських організацій Проклямацію Дня Української Незалежности. Учасниками цієї святочної церемонії були представники багатьох діючих в Квінсі громадських і молодечих організацій. На повищій фотографії видно президента повіту Квінс Манеса (другий зліва), як він передає підписану Проклямацію українським представникам в залі повітового уряду. Стоять (зліва) Марія Нестерчук, голова Відділу ОЖ ОЧСУ в Асторії, Доналд Манес, президент повіту Квінс, Стефанія Наум, секретарка Відділу ОЖ ОЧСУ, Мирон, Бурик, представник Осередку СУМА, Василь Коваль, представник 35-го Відділу ООЧСУ, Василь Наум, заступник голови Відділу ООЧСУ, Стефан Самбой, президент Українсько-Американського Комітету для політичних акцій, і Андрій Малан, заступник голови 5-го Відділу УНСоюзу — Б-ва св. Миколая в Асторії.

У вівторок, 31 січня 1978 р., о год. 6:30 веч.
в СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
мого Дорогого, Незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

Проф. ІВАНА ГРИГОРОВИЧА

БЕРЕЖНОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

в Українській Православній Церкві

св. Покрови у Філядельфії, Па.

(12-та і Овклейн вул.)

Прошу Знайомих, Приятелів, Учнів, яких мій Чоловік так любив, згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина — ЄВФРОЗИНІЯ БЕРЕЖНА

З'їзд учнів Берхтесгаденської Гімназії

У суботу, 5-го листопада м.р. відбувся четвертий з черги з'їзд колишніх учнів берхтесгаденської гімназії Властиво його запляновано на половину вересня до Канади, одначе не здійснено „з технічних причин", або прямо через те, що зголосилося замало учасників.

Цим разом Оля Гладишовська - Савчук зорганізувала після старанних приготувань „Міні"-З'їзд у Сомервіллі, Ню Джерзі. Йшлося про те, щоб відбути нараду та устійнити дату й місце наступного, повищого з'їзду гімназії разом із професорами і батьками колишніх учнів, та розглянути плян евентуальної поїдки до Німеччини і Берхтесгадену. Слово „міні" у приміненні до теперішньої зустрічі могло дещо знеохочувати тих, що мали відбути довгу дорогу при кепській погоді. Проте всякі сліди апатії залишив я за собою, як тільки переступив поріг залі, де наші товариші і товаришки зібралися на коктейлі. Більшости з присутніх я не бачив від часу другого з'їзду з-перед десяти років.

До бенкету засіло сорок осіб; здебільша мешканців східних стейтів. Героєм виявився Юрко Кузик, „Аполлон" нашої гімназії, який приїхав аж із Вісконсину, щоб запросити нас на наступний з'їзд до своїх маєтностей.

Не зважаючи на таку приману, ми під час вечері дискутували над більш прозаїчними проєктами, що їх висунула Оля Гладишовська-Савчук і постановили стрінутися 7-9-го травня 1978р. у Могок Мотелі в Амстердамі, Н.И., власниками якого є панство Базарі. Пані Оля, як звичайно, зробила нам милу несподіванку, звербувавши до мистецької програми, нашу гімназійну красуню, Марійку Ясінську-Мурованy.

Пані Марійка, артистка зі свіжим і сильним голосом та невичерпною енергією проспівала добре підібрані до тієї нагоди пісні; „Як би зустрілися ми знову". (Шевченко - Рудницький) „Пісня Марійки", (В. Сокола - Рабова), „Ти не прийшов" - (Олесь - В. Грудин - романс, що його композитор присвятив співачці Марії Муровачій), народну пісню „Діброво зелена" в обробці Гнатишина, „Гопак", - (Шевченко - Мусоргський) „Смерть мадам Батерфляй" (Пуччіні) і „Нічого" (Лисенко). Голос її звучав рівно і певно в усіх регістрах; особливої краси набирав її сопран у драматичних місцях. Вона також заповідала чергу пісень особисто, додаючи до кожної пісні кілька слів пояснення, або впроваджения, і тих кілька секунд їй вистачали, щоби перейти з одного настрою в другий. Ця риса акторського хисту дала їй нагоду встановити живий контакт із слухачем з першої хвилини. При коментарях не раз її голос задрижав то любов'ю то смутком - немов би відгомін давніше пережитих подій навістив її вдруге. Вона була чарівна і дещо того чару в своїй великодушності розсипала між нас. Рясні оплески присутніх співачка ділила зі своєю акомпаньяторкою Доріс Колман.

Після бенкету ми ще довго сиділи, - гуторили, жартували, співали пісень, а дотепам не було кінця. У тій сердечній і милій атмосфері ми просиділи до ранку.

Після сніданку в неділю 6-го листопада почалося прощання товаришів берхтесгаденської Альма Матер і як не дивно, здавалось, що всім жаль покидати цей клаптик українського довкілля. Я взяв із собою велику дозу тепла, що її може дати тільки зустріч із давніми приятелями.

Чи ми зійдемося знову?

Богдан Марків

Пам'яті проф. Б. Мартоса

В неділю, 30-го жовтня м.р. по Службі Божій, що її відправив о. Іван Наконечний, відправлено панахиду в 40-ий день смерти прем'єр-міністра Української Народньої Республіки св. п. проф. Бориса Мартоса.

По відправленні панахиди в парафіяльній залі в присутності коло 100 осіб вірних і гостей відбулося скромне прийняття з кавою і солодощами в пам'ять Покійного.

В час перекуски член Комітету Опіки над проф. Б. Мартосом п. Степовий виголосив слово про „Життя і діяльність проф. Б. Мартоса і його заслуги перед українською нацією".

Вшанувавши пам'ять Покійного хвилиною мовчанки, п. К. Степовий закликав присутніх скласти свої пожертви на побудову пам'ятника і видання ще не виданих творів покійного Професора.

Присутні щиро відгукнулися на заклик і тут же склали на побудову пам'ятника 225 дол., за що Комітет Опіки складає щиру подяку.

Збірку перевели члени комітету пані С. Темницька і п. К. Степовий.

xxx

Комітет Опіки над покійним проф. Б. Мартосом стверджує, що поступлення коштів на побудову пам'ятника св.п. прем'єра — проф. Б. Мартоса, який понад 75 років був присвятив себе визвольній українській справі і до кінця свого 99-літнього життя працював для неї — надходять дуже повільно. І через те, що покійний проф Б. Мартос, відходячи в потойбічний світ не залишив по собі будь—яких спадщини, крім не надрукованих ще його спогадів і інших праць, які б мали в історії нашого народу велике значення — Комітет Опіки над проф. Б. Мартосом звертається до всіх українців, в якій би частині світу вони не перебували, з великим проханням; складіть свої пожертви на побудову пам'ятника вірному синові України кол. прем'єрміністру проф. Б. Мартосу в місті його вічного спочинку в українському Пантеоні Бавнд Бруку і то як в найскоршому часі.

Пожертви надсилайте на адресу: Self Reliance Federal Credit Union, Sanford Ave., Newark, N.J. 07106, prof. B. Martos Fund.—Acc. no. 2329

Комітет Опіки
Проф. Б. Мартоса

ЗАГЛУШЕНИЙ РЕКВІЄМ НАЦІЇ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

всім уста, що співає крові душі його - спрадавню мову, руйнує древності, з'їдає блага надр, степів безмежних збіжжя, а в заплату позначає страдний на Голготу шлях могилами й хрестами?...

Прокиньтеся!... Прозріть!... Доки на волі голосом живим говорять всі артикули з кодексів в обороні гідности людської, права на свободу, на життя, бо меч отой оспалих не ощадить і за народженим законом беззаконня покотяться і любомудрам голови... Амінь.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
На медичні Теми
Лікарський довідник.
Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА: 336 сторінок.
Ціна 7.00 дол.
SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

ВАЖНЕ ДЛЯ НАУКОВЦІВ І ПОЛІТИКІВ

АСОЦІЯЦІЯ ДЛЯ СТУДІЙ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ СССР І СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

повідомляє про видання наукової праці за ред.

проф. Ігора Каменецького

п. з.

NATIONALISM AND HUMAN RIGHTS IN THE USSR

яку можна використати при намаганнях оборони української справи в науковому та політичному світі.

15 авторів, професорів американських та канадських університетів, подають там аналізу московської політики спрямованої на знищення неросійських народів та викорінення принципів свобід людини та націй.

Ту унікальну працю слід вислати на адреси державних мужів, політиків, часописів і впливових людей наших часів. Українська тема є там гідно заступленою і тому український загал повинен познайомитися з тою працею.

Замовлення разом з чеком на суму 15.00 дол. висилати на адресу: Prof. Andris Skreija, Department of Sociology, The University of Nebraska at Omaha, Omaha, Nebraska 68101. (Чеки прошу писати для: Association for the Study of the Nationalities, USSR & E.E.).

Повідомляємо також, що там же можна замовляти журнал NATIONALITIES PAPERS — одинокий американський журнал присвячений виключно тематиці не-російських народів. Річна передплата виносить 8.00 дол., дворічна — 12.00 дол.

Проф. д-р Степан М. Горак
Президент АСН

ПОДЯКА

21-го жовтня 1977 року відійшов від нас у Вічність
наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

МИРОСЛАВ СТАХІВ

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку нашим Рідним, Приятелям і Знайомим, які з близьких і дальших сторін численно прибули на Панахиду й похоронні відправи, щоби відпровадити Його на місце Вічного Спочинку.

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям: о. крилошанинові Я. Шустові, парохові укр.-кат. церкви св. Покрови в Бріджпорті, Конн.; о. М. Мицишинові, парохові укр.-кат. церкви св. Михаїла в Ню Гейвені; о. А. Яковченкові, парохові укр.-православної церкви св. Тройці в Бріджпорті; о. В. Флечерові, професорові університету „Пресвятого Серця" в Бріджпорті, за відправи й участь в Панахиді й похоронних відправах у церкві й на цвинтарі.

Дякуємо Хорові й диригентові п. М. Заяцеві за відспівання Панахиди, Служби Божої і відправи на цвинтарі; а також за влаштування спільно з п. Сенівими тризни в церковній залі.

Наша щира подяка Членам хору з Гартфорду і його диригентові п. А. Пришлякові, за відспівання кілька відповідних пісень після Панахиди.

Щира подяка Членам Братства Дивізійників з Ню Гейвену, Бріджпорту й Гартфорду, Приятелям Покійного, за почесну стійку з прапорами біля домовини в часі Панахиди, Служби Божої і під час відправи на цвинтарі; за несення домовини й передачу Українського Прапора родині.

Наша подяка Пластунам, членам Бріджпортської Станиці, за почесну стійку біля домовини.

Щире Спасибіг Представникам Організацій, до яких належав Покійний і з якими співпрацював, за їх участь в похоронах і за щирі й теплі промови й прощання над відкритою домовиною і на цвинтарі над могилою.

Особлива подяка о. крилошанинові Я. Шустові й пані Шуст, за їх щиру поміч, духову й моральну, в часі хвороби Покійного, а після Його смерти — Родині.

Дякуємо всім Приятелям і Знайомим, які часто з далека приїжджали відвідати Покійного, потішити Його і розрадити, а часто й помогти в праці коло хати.

Дякуємо за численні вінки й китиці квітів, за жертви на Св. Літургії і молитви за спокій душі Покійного, за висловлені нам слова потіхи і співчуття.

Після Панахиди і в часі тризни переведено збірки: на Патріярший Фонд, на Катедру Українознавства в Гарварді і на Охорону Воєнних Могил. Всі Відділи „Провидіння" в Коннектикаті зложили датки на Фонд Беатифікації Слуги Божого Митр. Андрея Шептицького.

Всім Жертводавцям наша щира подяка.

Дружина — ДАРІЯ
Сини: ЮРІЙ І МИРОН

В ДВАДЦЯТЬ ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого БАТЬКА

бл. п.

ІВАНА БЕЛЕЯ

та

П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Незабутньої МАТЕРІ

бл. п.

ЮЛІЯННИ БЕЛЕЙ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

5-го лютого і 2-го квітня 1978 р. в Рочестері, Н. Й., в церкві св. Йосафата, о 12-ій год. дня;
4-го лютого і 1-го квітня 1978 р. в Лос Анджелес, Каліфорнія, в церкві Рождества Пречистої Діви Марії, о 9-ій год.

•

В пам'ять ДОРОГИХ БАТЬКІВ складаємо 100.00 долярів на Український Науковий Інститут у Гарварді.

Доньки: ЛЮБА ДОМБЧЕВСЬКА
І ДАРІЯ ЧАЙКОВСЬКА
з Родинами

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в середу, 18-го січня 1978 року, несподівано, відійшов від нас у Вічність, на 66-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

МИКОЛА ДНІСТРЯН

нар. в с. Лімна, пов. Турка, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 20-го січня 1978 року, в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН — в суботу, 21-го січня 1978 р., з української католицької церкви св. Юра на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Тяжким горем прибиті:
дружина — АННА
сини — ЯРОСЛАВ І МИКОЛА

В ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п.

МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

в середу, 25-го січня 1978 року, о годині 9-ій ранку
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Просимо спом'янути Покійного у Ваших думках і молитвах.

СОФІЯ і ІРИНЕЙ ТЕМНИЦЬКІ
ОЛЕНА і ЮРІЙ СТЕФАНИКИ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 6-го січня 1978 року, несподівано, відійшов від нас у Вічність, проживши 80 років

бл. п.

ДОМІНІК КРИШТАЛОВИЧ

бувший ст. десятник УГА, учасник Визвольних Змагань до 1921 року, громадський і політичний діяч Гусятинщини на Поділлі, колишній політичний в'язень польських, совєтських та німецьких тюрем, палкий патріот, щирий жертводавець на народні цілі.

ПОХОРОН відбувся 9-го січня 1978 р. з церкви св. Миколая в Міллвілл, Н. Дж. на місцевий український католицький цвинтар.

Горем прибиті:
сестра — ЮЛІЯ в Україні
сестрінниці:
ЕМІЛІЯ з родиною в Україні
ЗЕНОВІЯ ЗАРИЦЬКА з родиною в ЗСА
братаниця — МАРІЙКА з родиною в Україні
братанки:
ЯРОСЛАВ з родиною в ЗСА
ВОЛОДИМИР І ІГОР з родинами в Канаді
ЗЕНОН з родиною в Австралії
МИРОСЛАВ І СТЕФАН з родинами в Україні

Я НЕ ВІРЮ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

го шовінізму, отже відповідно користуються відкликами на принципи ,,ленінської національної політики''.

В останніх роках на еміграції були деякі конкретні приклади на те, що російська політична еміграція, зокрема новіша, дещо глибше і правильніше розуміє значення неросійських народів в СССР, але ці приклади ще далеко не вистачальні на те, щоб забути про ,,роздвоєння російської душі'' та повірити в її основну зміну. Це завжди треба мати на увазі в наших змаганнях за здійснення ідеалів Четвертого Універсалу точно з-перед 60 років.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Світличний протестує, литовський політв'язень солідаризується

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо текст поширеного у самвидаві протесту Івана Світличного, ув'язненого в Пермському таборі. Даємо теж коротку заяву литовського політв'язня того ж табору, П. Плумпи, яка віддзеркалює дружні взаємини між політичними в'язнями поневолених народів СССР.

,,Начальникові установи ВС 389/36 Журавкову

від політв'язня Світличного І. О.

Позавчора політв'язень Корізора Я. І., який не діждався зубного лікаря, на якого чекав місяцями, у розпуці сам вирвав собі пласкогогубцями два болючі зуби. Ця подія, на мою думку, цілком ясно характеризує стан медичної опіки в установі ВС 389/36. Це випадок, на жаль, не є одинокий. У такому самому становищі, як Корізора, знаходяться майже всі в'язні дорученої Вам установи. Якщо інші в'язні не застосовують подібних прийомів, як Корізора, то лише тому, що не кожний має силу волі для такої самооперації, а в інших випадках його досвіду не можна пристосувати.

На жаль, у становищі людини, яка не має можливости сама себе лікувати, знаходжуся і я. А іншого виходу, як наслідувати Корізора, я не бачу. 8 червня ц. р. я звернувся до санітарної частини з заявою, щоб дали мені елементарну медичну допомогу. Тоді лікар Петров послався на відсутність потрібних медикаментів, але обіцяв, що в найближчому часі медикаменти прийдуть і тоді мені дадуть ефективну медичну допомогу. З того часу пройшло більше як два місяці, час для виконання обіцяного вповні достатній. Одначе віз і нині там: ніякі медикаменти, необхідні для ефективної допомоги, не прибули та ніякої ефективної допомоги я не одержав.

Сьогодні, від ранку до вечора, я дуже старався дістатися на перевірку до лікаря з огляду на болі нирок, однак мені це не вдалося: вранці лікар кудись поспішав, а вечором не міг прийняти мене, тому що майор Федоров післав санітара Кактіса у промзону грузити дошки, отже не було кому відчинити кабінет санітарної частини. Ясно, що лікар Петров у тому випадку не був винний, але цей випадок говорить дуже ясно про стан медичної обслуги в установі. Звертаю Вашу увагу: це було в понеділок, після двох вихідних днів, коли взагалі не було ніякого приймання хворих. Як я заздрив Корізорі, який міг сам себе полікувати.

Звертаючись до Вас з цією заявою, я не прошу допомогти для того, щоб мені попасти на прийняття до лікаря Петрова. Цього я скоріше, чи пізніше доб'юся сам. І не хотів би я, щоб ви цю заяву передали лікареві Петрову — допомоги з цього буде мало: він не має чим лікувати. Але чи Ви настільки безсилі, що не можете абсолютно нічого зробити? Чи це може не входить у Ваші наміри? А прецінь на Вас, що маєте тут повну владу, паде теж повна відповідальність. Отже що мені робити, громадяне майоре? Глядіть, досвід Корізори мені не підходить: нирка не зуби і вирвати її я не можу, так само, як і не можу усунути ті частини мозгу, які підпадають спазмам. І якщо це є єдиний спосіб ефективного лікування у Вашій установі, називайте речі своїм іменем...Вашою метою є спричинити фізичні страждання в'язням, що Ви й робите вповні успішно.

Без надії на будь-яку допомогу

І. Світличний''

29 серпня 1977

Начальникові табору ВС 389/36

від політв'язня Плумпи Пятраса

Заява

Стало відомо, що адміністрація табору ВС—389/36 намагається перевести в'язня Сапеляка С. на камерний режим за те, що він, будучи хворим, не міг виконати приписану норму праці.

У зв'язку з цим, я вважаю моїм обов'язком запропонувати адміністрації перевести замість хворого Сапеляка на камерний режим мене, П. Плумпу, тому, що найважливіше найти жертву, ніж причину для покарання.

З любов'ю

Плумпа''

3 серпня 1977

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!